

ALGEBRA I

Loppukoe 22.11.2010, K. Myllylä

1. a) Määrää lukujen 264 ja 96 suurin yhteinen tekijä. Etsi lisäksi sellaiset kokonaisluvut x ja y , että

$$\text{syt}(264, 96) = 264x + 96y.$$

- b) Ratkaise kongruenssi

$$6x \equiv 15 \pmod{24}.$$

2. a) Esitä polynomi

$$f(x) = [1]x^3 + [2]x + [1]$$

jaottomien polynomien tulona polynomirenkaassa $\mathbb{Z}_2[x]$.

- b) Esitä yksi ryhmän (\mathbb{Z}_9^*, \cdot) ei-triviaaleista normaaleista aliryhmistä. Laadi ryhmätaulu ryhmälle \mathbb{Z}_9^*/N , missä N on löytämäsi normaali aliryhmä.

3. a) Olkoon $(K, +, \cdot)$ kunta ja $f(x), g(x) \in K[x]$. Olkoon lisäksi $g(x) \neq \mathbf{0}$.

Osoita, että on olemassa sellaiset polynomit $q(x), r(x) \in K[x]$, että $f(x) = q(x)g(x) + r(x)$.

- b) Millaisia ryhmähomomorfismeja voidaan laatia ryhmältä $(\mathbb{Z}_{15}^*, \cdot)$ ryhmälle $(\mathbb{Z}_5, +)$?

4. a) Olkoon (G, \cdot) ryhmä ja H ryhmän G aliryhmä, eli $H \leq G$.

Oletetaan, että aliryhmän H vasemmanpuoleisten sivuluokkien lukumäärä ryhmässä G on 2, eli $|G|/|H| = 2$. Tällöin myös aliryhmän H oikeanpuoleisten sivuluokkien lukumäärä ryhmässä G on 2.

Osoita, että H on ryhmän G normaali aliryhmä, eli $H \trianglelefteq G$.

- b) Olkoon (G, \cdot) ryhmä ja $M \subseteq G$ sen osajoukko. Joukon M sentralisoija ryhmässä G on joukko

$$C_G(M) = \{g \in G \mid gm = mg \forall m \in M\}.$$

Osoita, että $C_G(M) \leq G$.

Laskut täydellisesti näkyviin, pelkkä vastaus ei riitä.